

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-508-5-68>

Мельничук Анастасія, старший викладач кафедри цифрового візуального мистецтва НАОМА. Київ, Україна

ТАЇНА НЕВІДОМОГО: ОФОРТ АНАТОМІЧНИХ ЧЕРЕПІВ БУКОВИНСЬКОГО ХУДОЖНИКА ЛЕОНА КОПЕЛЬМАНА З ФОНДІВ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО ОБЛАСНОГО ХУДОЖНЬОГО МУЗЕЮ

Ключові слова: Леон Копельман, образотворчість Буковини, сюжетне проектування черепів.

Anastasiia Melnychuk, Senior Lecturer at the Department of Digital Visual Arts, Lecturer of Plastic Anatomy at NAOMA, Kyiv, Ukraine

THE MYSTERY OF THE UNKNOWN: ETCHINGS OF ANATOMICAL SKULLS BY BUKOVYNIAN ARTIST LEON KOPELMAN FROM THE COLLECTION OF THE CHERNIVTSI REGIONAL ART MUSEUM

Abstract. Ukrainian fine arts and cultural and historical heritage, which have been formed over the centuries, are a significant component of our country's representation in the pan-European space. That is why today we need to understand the entire artistic heritage of Ukraine in order to create an objective history of the Ukrainian state, one of the little-known pages of which is the visual arts of Bukovyna in the first half of the twentieth century. Leon Oziasovych Kopelman is one of these artists, who constitutes an important part of the cultural and artistic heritage of Europe and Ukraine in general.

Key words: Leon Kopelman, fine arts of Bukovyna, plot design of skulls.

Українське образотворче мистецтво та культурно-історична спадщина, які формувались упродовж століть є ваговою складовою репрезентації нашої країни у загальноєвропейському просторі. Тому сьогоднішнє потребує осмислення всієї мистецької спадщини України для створення об'єктивної історії мистецтв української держави, однією з маловідомих сторінок якої є образотворчість Буковини першої половини ХХ століття. Одним із цих митців, хто становить важливу ланку культурно-мистецької спадщини Європи та України загалом є Леон Озіасович Копельман.

Відомо, що художник на початку 1920-х років закінчив єврейську гімназію в Чернівцях, а у 1924 р. вступив до Флорентійської академії мис-

Секція 2. МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПРОФІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩИХ МИСТЕЦЬКИХ ЗАКЛАДАХ ТА ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ

тецтв, де навчався на факультеті живопису під керівництвом італійського живописця Феліче Карена, але і безмежно захоплювався графікою [2].

У фондах Чернівецького обласного художнього музею було віднайдено офорт Л. Копельмана «Композиція» (1926), на якому зображено сюжетне проєктування трьох черепів різного віку: череп молодій людині, дитячий череп, череп старечого віку. У цій роботі можна прослідкувати певний вплив експресіонізму: різкі контрасти світлотіні, які надають композиції динамічності. Дитячий череп не обмежений лінією навколо клиновидної кістки, поєднуючись з обох сторін з молодим і старечим черепами. Також художник демонструє наявні вікові відмінності, які виражаються в пластичності форми та вікових особливостях.

Даний офорт Л. Копельман створив під час свого перебування у Флоренції. Можливим є припустити, що композицію художник міг виконати у Флорентійській академії мистецтв в кабінеті анатомії, під керівництвом професора-анатома Хіругі Гуліо, або ж в майстерні живопису, де черепи могли слугувати як додатковий реквізит та методичне забезпечення з вивчення анатомії. Подібне зображення слід розглядати і з точки зору філософського аспекту, яка також притаманна італійському мистецтву. Проводячи аналогію до картини венеціанського художника Джорджоне де Кастельфранко «Три віки людини» (1500) можна зауважити, що алегорією і роздумами являється потік існування у якому важливо передати естафету майбутньому поколінню, а також переосмислення зустрічі Ісуса з молодою людиною, яка ставить собі питання, що вона може зробити, щоб отримати дар вічного життя [1, с. 99]. В цій перспективі бачення життя починає мислитись у міфопоетичній смислотворчості: воно немов окликає уявлення про себе, яке водночас окликає саме життя.

Підсумовуючи викладене, доходимо до висновку, що віднайдена робота художника Л. Копельмана «Композиція» (1926) у фондах Чернівецького обласного художнього музею є великим підґрунтям до усвідомлення зв'язку італійського мистецтва в мистецько-культурних вимірах епох, яка не втратила своєї філософії та слугує можливим матеріалом до ознайомлення з методичним підходом вивчення художньої анатомії у Флорентійській академії мистецтв. Подальше наукове мистецтвознавче дослідження слугуватиме запорукою того, що ім'я художника увійде до широкого наукового обігу і посяде вагоме місце серед когорти майстрів української та європейської образотворчості.